

проф. Атанас Иширков

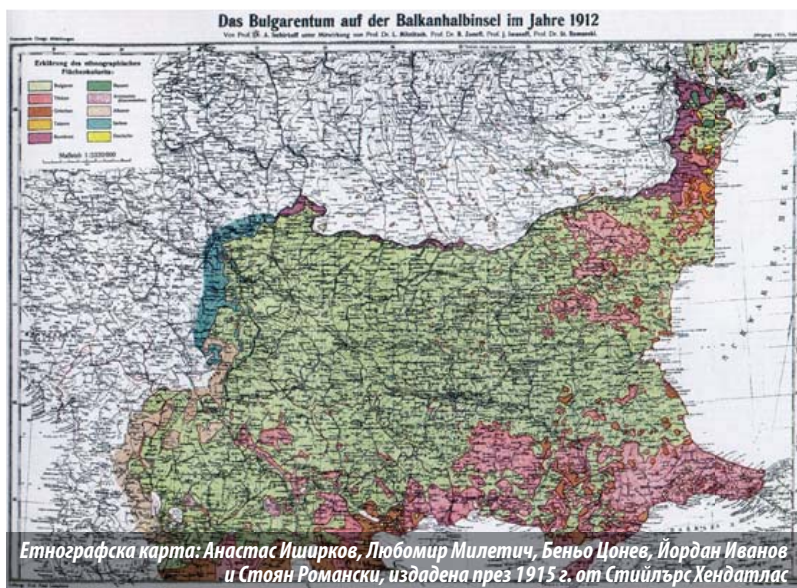
Атанас Иширков

(1868 – 1937)

150 години от рождението му. Учен – географ, етнограф, общественик, основоположник на географската наука в България.

изпратен на специализация в Берлинския университет.

В началото на 1898 г. печели конкурс за доцент в Катедрата по география и обща етнография във Висшето училище (Софийския университет), а от 1909 г. е редовен професор и титуляр на Катедрата по обща география и културно-политическа география. Той е първият уредник на Географския институт към университета, създава богата библиотека и разнообразни сбирки. На три пъти е избран за декан на Историко-филологическия факултет, през 1915 – 1916 г. е ректор на университета.

Роден е в Ловеч в заможно семейство. Учи в Априловската гимназия в Габрово, по-късно продължава образованието си в Търново. С получена от Министерството на народното просвещение стипендия, постъпва в Историко-филологическия отдел на новосъздаденото Висше училище в София и през 1891 г. завършва в първия му випуск. Междувременно прави стихотворни опити и пише разкази.

През есента на 1891 г. е назначен за учител във Варненската мъжка гимназия, преподава география, български език и красноречие. След година го изпращат на специализация в Лайпциг, където слуша лекции по филология, история и философия.

В този период пише разкази, приказки и стихотворения. Няколко месеца прекарва в Нанси, Франция – там се усъвършенства по френски език и история. През 1895 г. защитава в Лайпциг докторска дисертация по география, а като втори и трети предмет – славянска филология и философия. От септември същата година е учител по география в Софийска мъжка гимназия, след една година е

Иширков работи във всички области на географската наука, най-вече в областта на антропогеографията и политическата география. Забележителни са трудовете му „Упътване за изучаване селищата в българските земи“ (1906), „България. Географски бележки“ (1910), „Западните краища на Българската земя“ (1914), „Физическа география на Добруджа“ (1918) и др. Много пъти участва в международни конгреси и срещи като предста-

вител на Софийския университет или Българското географско дружество. Предприема също редица географски проучвания на Балканите и в много други европейски страни.

Основно запознат със ситуацията в страната и българските национални проблеми, Иширков изпълнява политически, културни и научни мисии в чужбина. Той отлично владее немски, френски и руски език, ползва и някои други езици като чешки, унгарски и сръбски.

Големите заслуги на Иширков към науката доказва членството му в редица български и чуждестранни научни институти – той е действителен член на БАН, основател и председател на Българското географско дружество, основател и действителен член на Българския археологически институт, дописен член на Сръбско-

то географско дружество, на Географското дружество в Берлин, на Чехословашкото географско дружество, на Славянския институт в Прага и много други. Членува в редколегиата на няколко специализирани списания, издавани в София, Лайпциг и Виена. Автор е на десетки книги и сборници, статии и студии, издадени в България и в чужбина.

Атанас Иширков е забележителен и с дарителската си

дейност. В продължение на целия си живот той дава средства за просперитета на родния си град Ловеч, дарява и около 1000 тома книги за местното читалище „Наука“. Основната част от своите спестявания предоставя на Софийския университет за основаване на два фонда за развитие на географската наука в България. Завещава цялата си библиотека и всичките си вещи от научен характер на Географския институт при университета. ♦